

ЮБИЛЕЙНА КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

Радка Пенчева

*Къща музей „Емилиян Станев“ –
Велико Търново*

На 28 февруари 2017 г. се навършиха 110 г. от рождението на Емилиян Станев – писател, класик на българската литература. Годишнината беше отбелязана с чествания в родното му Велико Търново и в други градове на страната. Бяха показани документална изложба, филм за твореца, представени бяха негови книги.

На 27 и 28 април 2017 г. във Велико Търново се проведе и национална научна конференция с международно участие за творчеството на писателя под заглавие „Емилиян Станев – традиция и модерност“. Конференцията беше организирана от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Националния литературен музей и Народната библиотека „П. Р. Славейков“ – Велико Търново.

В конференцията участваха 30 учени от цяла България и представителка на Варшавския университет. Творчеството на Ем. Станев е изключително богато – разказчета и приказки за деца, разкази от 30-те и 40-те години на XX век, повести и романи. Именно това богато творчество предопредели и различните по съдържание доклади, групирани в отделни тематични ядра. Конференцията беше открита с доклад на проф. Светлозар Игов – един от най-проникновените изследователи на Ем. Станев, върху дворянските и чифликчийските утопии в творчеството на Л. Толстой, Иван Вазов, Йордан Йовков и Емилиян Станев. Проф. Христо Трендафилов от Шуменския университет се спря на средноевропейските извори на късния Ем. Станев. На евангелските теми в неговото творчество беше посветен докладът на Евелина Джевецка от Варшавския университет на тема „Емилиян Станев – християнски мислител или нихилист? За мирогледните дистанции в българското литературознание“. На тази тема беше посветен и доклад от Мария Огойска от Нов български университет. Проф. М. Неделчев се спря на жанровите специфики на лирическата проза на Ем. Станев.

Отделено беше специално внимание на анималистиката на писателя. На тази тема бяха докладите на доц. Пламен Антонов и проф. Петър Стефанов.

Голям брой доклади бяха посветени на най-известната творба на писателя – повестта „Крадецът на праскови“. Д-р Екатерина Петкова изнесе доклад за смислопораждащия потенциал на междутекстовите връзки в повестта като литературнообразователен дискурс в осми клас. Ал. Христов се спря на лицата в повестта, М. Трифонова сравни неосъществената любов в „Крадецът на праскови“ и „Бели рози“ на Й. Йовков, а д-р Илиана Димитрова насочи вниманието ни към драматизацията на Бойко Илиев по повестта.

Два доклада бяха посветени и на пренебрегваната повест „В тиха вечер“ на Ем. Станев. Повест, написана, за да наложи „Крадецът на праскови“, но не и без художествени достойнства. За нея бяха докладите на проф. Д. Михайлов и д-р Мая Ангелова.

Специално внимание беше отделено и на романа „Антихрист“ на Ем. Станев. На него бяха посветили докладите си проф. Антоанета Алипиева, доц. Виолета Русева, доц. А. Буюклиева, доц. Александра Антонова. Първият ден на конференцията завърши с доклад на доц. Пламен Дойнов „Емилиян Станев като представител на соцпарнасизма“. Този доклад предизвика очаквана дискусия сред участниците.

Вторият ден на конференцията започна с докладите на проф. Николай Димитров и д-р Марина Владева, посветени на повестта „Язовецът“ на Ем. Станев. Проф. Сава Сивриев се спря на евангелския и апокрифен разказ в новелата „Лазар и Иисус“, а проф. Венелин Грудков набеляза щрихи към романистиката на Ем. Станев. Специално внимание на женските образи в творчеството на писателя обърна Катя Зографова в доклада си.

Отделна група разработки бяха посветени на Ем. Станев и други писатели. Проф. Иван Станков разкри релациите на образа на Ем. Станев в творчеството на приятеля му Йордан Радичков. Проф. Антония Велкова-Гайдарджиева се спря на мястото на Ем. Станев в творчеството на П. Алипиев. Проф. Дора Колева разгледа сложното преплитане на творческия свят на П. Яворов у Ем. Станев. Д-р Радка Пенчева разкри образа на Ем. Станев в новоиздания дневник на акад. Петър Динеков. Специално място в програмата на конференцията заемаше и докладът на д-р Кремена Митева за проф. Иван Сарандев като изследовател на Емилиян Станев.

От изброеното дотук може да се види едно всестранно обглеждане на творчеството на Ем. Станев. Новите разработки върху него обогатяват познанието за писателя, внасят нови щрихи към тълкуването му с оглед на отминалото време. Особено ценни бяха и дискусиите, проведени след всяко отделно тематично ядро. Така всеки участник в конференцията можа свободно да изкаже своето мнение, да се направят добавки и разяснения. Предстои докладите да бъдат издадени в сборник.

Конференцията завърши с прожекция на документалния филм за Ем. Станев „Вечните ловни полета“ на режисьора Дочо Боджаков.

JUBILEE EMILIYAN STANEV CONFERENCE

Ms. Radka Pencheva

*“Emiliyan Stanev” House-Museum
Veliko Tarnovo*

On the 28th of February 2017 it has been 100 years since the birth of Emiliyan Stanev – a classic writer of Bulgarian literature. The anniversary was celebrated in his city of birth, Veliko Tarnovo, and other cities across the country. A documentary exhibition, movie about the writer and a collection of his books were presented.

On the 27th and 28th of April 2017 the “Emiliyan Stanev – tradition and modernity” national science conference was held. It was organized with the joint efforts of the Veliko Tarnovo University “St. St. Cyril and Methodius”, the National museum of literature and the National library “P.R. Slaveykov” – Veliko Tarnovo.

Thirty Bulgarian scientists and a representative of the Warsaw University participated in the conference. Emiliyan Stanev’s art is exceptionally diverse: short stories and fairy tales for children, short stories about life in the 30s and 40s of XX century, novelettes and novels. The diversity of the author’s works was the basis of the scientific reports, varying in their content, and grouped into separate topical cores.

The conference was opened by Prof. Svetlozar Igov, one of Stanev’s most discerning analysts, with his report on courtyard and homestead utopias in the works of Leo Tolstoy, Ivan Vazov, Yordan Yovkov and Emiliyan Stanev. Prof. Hristo Trendafilov of the Shumen University talked about the central European sources in the late years of Stanev’s career. Ewelina Dzieweczka from the University of Warsaw presented her report “Emiliyan Stanev – a Christian thinker or a nihilist? On the view of life distances in the Bulgarian theory of literature” on the evangelical themes in his works. Maria Ogoyska from the New Bulgarian University presented her view on a similar topic. Prof. M. Nedelchev chose to discuss the genre specificities in Emiliyan Stanev’s lyrical prose.

Assoc. Prof. Plamen Antov and Prof. Petar Stefanov shed some light on the animalistic motives the writer used.

A huge portion of reports was based on the author’s most renowned work, the novelette “The peach thief”. Dr. Ekaterina Petkova read a report about its potential to define meanings through its intertextual references as presented in the Bulgarian 8th grade literary education. Al. Hristov discussed the specifics of faces in the novelette, M. Trifonova compared the love which never comes to be in “The peach

thief” and “White roses” by Yordan Yovkov, while Dr. Iliyana Dimitrova drew attention on Boyko Iliev’s dramatization of the same work.

Two reports discussed the overlooked novelette “In a silent night”, which was created to popularize “The peach thief”, but not lacking its own artistic merits. Prof. D. Mikhailov and Dr. Maya Angelova presented reports about it.

Reports by Prof. Antoaneta Alipieva, Assoc. Prof. Violeta Russeva, Assoc. Prof. A. Buyuklieva and Assoc. Prof. Alexandra Antonova paid special attention to Stanev’s novel “Antichrist”. The first day of the conference ended with a report by Assoc. Prof. Plamen Doynov titled “Emiliyan Stanev as a representative of Socioparency”. It caused an expected discussion among participants.

The conference’s second day saw reports by Prof. Nikolay Dimitrov and Dr. Marina Vladeva, based on the “Chairvoyant” novelette by Emiliyan Stanev. Prof. Sava Sivriev discussed the evangelical and apocryphal story in the novel “Lazarus and Jesus”, while Prof. Venelin Grudkov pointed out details to Stanev’s novels. Katya Zografova’s report was focused on the female characters in the author’s works.

A separate group of researches were done to highlight relations and collaborations between Stanev and other writers. Ivan Stankov put light onto Emiliyan Stanev’s character in the works of his friend Yordan Radichkov. Prof. Antonia Velkova-Gaydardjieva presented Stanev’s spot in P. Alipiev’s writing. Prof. Dora Koleva reviewed the complex intertwining of P. Yavorov and Stanev’s artistic universes. Dr. Radka Pencheva uncovered the image of Stanev in the newly published diary of Acad. Peter Dinekov. Dr. Kremena Miteva’s report on Prof. Ivan Sarandev as a researcher of Stanev was a special highlight to the conference.

Based on what was listed above one can observe a comprehensive review of Emiliyan Stanev’s career as an author. New research enriches what the public knows about the writer, and adds new knowledge to the interpretation of his works, with consideration of his past. Discussions held after each topical core were exceptionally valuable. In that way each participant could express their own opinion in order to add side-notes and clarifications. The reports are soon expected to be included in a collection.

The conference ended with a showing of the Emiliyan Stanev documentary “The Eternal Hunting Fields” directed by Docho Bodzhakov.

✉ **Dr. Radka Pencheva**

Emiliyan Stanev House-Museum

20, Nikola Zlatarski St.

Veliko Turnovo, Bulgaria

E-mail: emstanevmuseum@abv.bg